

Inspreektekst Jair Schalkwijk – Controle Alt Delete – 21 januari 2021

Vandaag spreken jullie over het onderzoek 'Beelden in de samenleving over de politie', een vervolgonderzoek

(https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/9560924/4/s20bb018931_1_35591_tds). Wij hebben de onderzoeksopzet gelezen en willen graag onze gedachten daarover met de Raad delen.

Doel van het onderzoek is inzicht krijgen in de beelden die binnen de Rotterdamse samenleving bestaan over de bejegening van burgers door de politie in relatie tot discriminatie. Er wordt gesproken over een verdiepend deel in het onderzoek, waarbij de focus ligt op twee punten:

1. Is het beeld dat Rotterdammers hebben over de politie gebaseerd op eigen ervaringen of op ervaringen van horen zeggen?
2. Voor zover er wél sprake was van eigen ervaringen: waar en wanneer was er contact met de politie en waarom was er contact?

Wij hebben hier vanuit Controle Alt Delete een aantal kritisch-constructieve gedachten bij die we bij deze graag meegeven aan de Rotterdamse gemeenteraad. De belangrijkste daarvan is dat dit onderzoek er niet op is gericht om zicht te krijgen op de omvang van etnisch profileren.

De politietop en het ministerie van Veiligheid en Justitie erkennen al geruime tijd dat etnisch profileren meer dan incidenteel gebeurt. De Rotterdamse politie ontkende ook niet de racistische uitspraken die agenten deden op whatsapp, en de racistische uitspraken die recent gedaan werden bij een aanhouding in Dordrecht. Over deze erkenning zijn we positief gestemd.

De afgelopen jaren heeft de politie – naar eigen zeggen - actief geïnvesteerd in maatregelen voor meer diversiteit en het tegengaan van discriminatie. De belangrijke vraag is: hebben deze initiatieven van de politie Rotterdam er aan bijgedragen dat etnisch profileren is afgenomen?

Hiermee vragen wij niet naar de beleving van mensen, of naar de beelden die burgers hebben over de politie. Hiermee vragen wij hoe vaak etnisch profileren nog voorkomt? Hebben alle Rotterdammers een gelijke kans hebben om door de politie gecontroleerd te worden?

Het is cruciaal dat het onderzoek als doelstelling heeft om te meten hoe vaak etnisch profileren voorkomt, of het toeneemt, gelijk blijft of juist afneemt. Als etnisch profileren aantoonbaar afneemt, dan kan de politie naar deze cijfers verwijzen en daarmee verwijten over etnisch profileren pareren. Dat draagt bij aan het vertrouwen in, en de legitimiteit van de politie. Als etnisch profileren niet afneemt, is dat een aansporing voor de politie om er meer actie tegen te ondernemen.

Het onderzoek zou, wat Controle Alt Delete betreft, dan ook verbreed moeten worden met de doelstelling om hoe vaak etnisch profileren voorkomt. Daartoe is het nodig om zicht te krijgen op het aantal uitgevoerde politiecontroles, de effectiviteit van deze controles (hoeveel verdachten zijn er vervolgd en veroordeeld?) en de eerlijkheid van de controles (worden mensen uit verschillende herkomstgroepen even vaak gecontroleerd?).

Wij hebben hier eerder in Amsterdam onderzoek naar gedaan en delen graag onze werkwijze en vragenlijsten. De informatie is te vinden via www.controlealtdelete.nl/monitor